

Závazné stanovisko Řídicího orgánu IROP č. 26

Určeno pro: ŘO IROP, CRR, žadatele a příjemce – místní akční skupiny (MAS)
Platnost a účinnost: 20. 1. 2022
Číslo jednací: MMR-3838/2022-26
Schválil: Ing. Rostislav Mazal
Podpis:

Popis současného stavu

Mezi způsobilé výdaje projektu, podaného do 6. výzvy Integrovaného regionálního operačního programu (dále jen „IROP“), zaměřené na podporu zlepšení řídicích a administrativních schopností místních akčních skupin (dále jen „MAS“), spadá pořízení majetku, a to včetně pořízení osobního automobilu. Pro účely dokladování výdajů MAS a kontrol prováděných Centrem pro regionální rozvoj České republiky (dále jen „CRR“) je nutné stanovit podmínky, dle kterých bude posuzováno, zda je osobní automobil pořízený z projektu podaného do 6. výzvy IROP využíván v souladu s Podmínkami Rozhodnutí o poskytnutí dotace (dále jen „Podmínky Rozhodnutí“), Obecnými pravidly pro žadatele a příjemce (dále jen „Obecná pravidla“) a Specifickými pravidly pro žadatele a příjemce pro výzvu č. 6 IROP (dále jen „Specifická pravidla“), tj. že je využíván pro naplnění účelu projektu podaného do 6. výzvy IROP.

Podmínky Rozhodnutí 6. výzvy IROP v části III stanovují příjemci povinnosti, na které je poskytnutí dotace vázáno, a v případě jejich neplnění si Řídicí orgán IROP (dále jen „ŘO IROP“) vyhrazuje právo vyzvat příjemce dotace k provedení opatření k nápravě nebo rozhodnout o finanční opravě (v Podmínkách Rozhodnutí uvedeno jako sazba krácení dotace).

Podmínky Rozhodnutí uvedené v části III stanovují povinnosti, které souvisí s činností MAS, na kterou je dotace poskytována. Jedná se především o podmínku, kdy MAS musí plnit účel, na který jí byla poskytnuta dotace, a prokázat naplnění účelu projektu nejpozději při podání poslední Žádosti o platbu. Dále má MAS povinnost v době udržitelnosti zachovat majetek získaný, byť i částečně, z dotace. V souladu s kapitolou 10 Způsobilé výdaje Obecných pravidel (vydání 1.14, platnost od 1. 3. 2021)¹ platí, že „způsobilými jsou výdaje projektu, které byly vynaloženy na stanovený účel projektu“, a dále „pokud není využíván výhradně pro projekt celý předmět financování, je k financování způsobilá pouze poměrná část“. Dle kapitoly 20 Udržitelnost Obecných pravidel pro příjemce v době udržitelnosti platí povinnost „Příjemce je po dobu udržitelnosti povinen: veškerý pořízený majetek používat k účelu, ke kterému

¹ Použité citace jsou v Obecných pravidlech uvedeny již od vydání 1.0 s platností od 31. 7. 2015, resp. v případě citace „pokud není využíván výhradně pro projekt celý předmět financování, je k financování způsobilá pouze poměrná část“ od vydání 1.3 s platností od 16. 2. 2016.

se zavázal v žádosti o podporu.“ V souladu s výše uvedenými ustanoveními by tedy měl být veškerý majetek pořízený z dotace využíván ze 100 % k naplnění účelu projektu.

Dle kapitoly 10.1 Dokladování způsobilých výdajů Obecných pravidel je příjemce povinen doložit způsobilé výdaje příslušným účetním dokladem, popřípadě další podpůrnou dokumentací. Dle této kapitoly také platí, že *„výdaje, které nejsou řádně doložené, jsou považovány za nezpůsobilé“*. Dokladování způsobilých výdajů je uvedeno také ve Specifických pravidlech (vydání 1.10, platnost od 20. 12. 2021)². Konkrétně je v kapitole 2.5 Způsobilé výdaje uvedeno následující: *„Příjemce je povinen řádně doložit způsobilé výdaje příslušným účetním dokladem, popřípadě další požadovanou dokumentací. Výdaje, byť z věcného hlediska způsobilé, které nejsou řádně doložené, jsou vždy považovány za výdaje nezpůsobilé.“* Dále je zde uvedena podmínka, že způsobilé výdaje *„musí přímo souviset s realizací projektu“* a *„musí být doloženy průkaznými doklady“*.

Stanovisko ŘO IROP

ŘO IROP upřesňuje výklad Podmínek Rozhodnutí, resp. Specifických pravidel, konkrétně uvádí podmínky, které musí příjemce plnit pro doložení, že osobní automobil je využíván pro naplnění účelu projektu, tj. na aktivity definované v kapitole 2.2 Podporované aktivity Specifických pravidel. Zároveň stanoví přiměřenou výši finanční opravy při neplnění stanovených podmínek.

Osobní automobil, zakoupený v rámci projektu podaného do 6. výzvy IROP, musí být v souladu s ustanovením kapitoly 10 Obecných pravidel využíván pro cesty související s plněním účelu projektu ve výši 100 %. Za cesty související s plněním účelu projektu nelze považovat soukromé cesty, cesty mezi bydlištěm zaměstnance a místem výkonu práce nebo kanceláří MAS (není-li kancelář místem výkonu práce), cesty za účelem realizace jiných projektů např. místních akčních plánů apod., případně cesty za účelem jiných aktivit MAS nesouvisejících s realizací projektu 6. výzvy IROP a cesty, jejichž způsobilost nebude MAS schopna podložit průkaznou dokumentací, dokládající, že účel pracovní cesty souvisí s účelem projektu 6. výzvy IROP. Vzhledem k tomu, že se činnosti MAS v programovém období 2014-2020 a 2021-2027 prolínají a přispívají k realizaci integrované strategie CLLD, je využívání osobního automobilu na aktivity související s realizací programového období 2021-2027 v souladu s cíli a účelem projektu 6. výzvy IROP.

Kontrola využití zakoupeného osobního automobilu, proplaceného v rámci projektu podaného do 6. výzvy IROP, bude v souladu s Obecnými a Specifickými pravidly prováděna na základě průkazné dokumentace (tj. knihou jízd nebo jinou evidencí ve stejném rozsahu). Předložení průkazné dokumentace k využití automobilu je pro MAS povinné, a to i v případě, že si MAS nenárokuje k proplacení v projektu podaném do 6. výzvy IROP výdaje související se služebními cestami, které byly vykonané osobním automobilem.

Vzhledem k povaze projektů podávaných do 6. výzvy IROP a aktivit vykonávaných MAS k realizaci a plnění účelu projektu ŘO IROP stanovuje, že využití osobního automobilu bude ověřeno za dobu od pořízení osobního automobilu do doby ukončení sledovaného období Zprávy o realizaci nebo Zprávy o udržitelnosti, která bude podána po uplynutí minimálně 5 let od data pořízení osobního automobilu.

² Použité citace jsou ve Specifických pravidlech uvedeny od vydání 1.0 s platností od 29. 9. 2015.

Pokud bude kontrolou zjištěno, že osobní automobil není využíván pro účely projektu ze 100 %, bude se pořizovací cena osobního automobilu³, nárokovaná v projektu podaném do výzvy č. 6 IROP, poměrově krátit.

Výše finanční opravy při využití osobního automobilu méně než ze 100 % pro účely projektu bude stanovena následovně:

$$\text{Finanční oprava} = \text{cena osobního automobilu} - \left(\text{cena osobního automobilu} * \left(\frac{\text{počet ujetých km souvisejících s plněním účelu projektu}}{\text{celkový počet km ujetých osobním automobilem}} \right) \right)$$

Po provedení této kontroly již nebude dále ze strany CRR ověřováno, zda je osobní automobil využíván pouze pro účely projektu.

MAS je však povinna dodržovat Podmínky Rozhodnutí: „*v době udržitelnosti zachovat účel, na který mu byla dotace poskytnuta*“, tedy využívat i během udržitelnosti projektu osobní automobil v souladu s cíli a účelem projektu na aktivity související s přípravou a realizací integrované strategie CLLD minimálně ve stejném poměru. To může být za období až do konce udržitelnosti projektu předmětem kontrol ŘO IROP a dalších kontrolních orgánů.

MAS musí zároveň dodržovat podmínky vyplývající z Podmínek Rozhodnutí, Specifických a Obecných pravidel, a to především „*zajistit udržitelnost výdajů, které má vedeny v účetnictví jako majetek, po celou dobu pěti let od zahájení udržitelnosti*“, „*majetek získaný, byť i částečně z dotace, nesmí příjemce bez předchozího souhlasu ŘO IROP – prodat, převést jinému subjektu, zřídit zástavní právo (s výjimkou zástavního práva k zajištění úvěru na financování projektu), zatížit jinými věcnými právy třetích osob (služebnosti/reálná břemena), vypůjčit, pronajmout (nejedná se o krátkodobý pronájem)*“ a dále „*v případě poškození nebo zastarání pořízeného majetku musí příjemce po dobu udržitelnosti obnovu hradit z vlastních zdrojů*“.

Odůvodnění stanoviska

Z dosud provedených kontrol projektů podaných do 6. výzvy IROP, které provedlo CRR, vyplývá, že MAS nedokáže doložit využití zakoupeného osobního automobilu, resp. v některých případech bylo zjištěno, že osobní automobil je převážně využíván pro soukromé účely zaměstnanců MAS. ŘO IROP proto považuje za nezbytné upřesnit podmínky pro využití osobních automobilů pořízených v projektu podaném do 6. výzvy IROP a sjednotit postupy, dle kterých bude využití osobních automobilů kontrolováno. Tyto podmínky zohledňují aktivity vykonávané MAS za účelem realizace a plnění účelu projektu podaného do 6. výzvy IROP a dále také reálné zkušenosti s činnostmi MAS, které jsou financovány z projektu podaného do 6. výzvy IROP a které MAS v průběhu realizace projektu vykonávají v rozsahu a dle potřeb v území a naplňování integrované strategie CLLD. ŘO IROP při stanovení podmínek využití osobního automobilu vycházel z Podmínek Rozhodnutí, z platných Obecných a Specifických pravidel a vzal v potaz povahu projektů podávaných do 6. výzvy IROP a aktivity vykonávané MAS jak v programovém období 2014–2020, tak při přípravě programového období 2021–2027. Zároveň zohlednil odlišnou dobu trvání realizace projektů jednotlivých MAS, v rámci kterých došlo k nákupu osobního automobilu. Některé MAS realizovaly projekty

³ Pořizovací cenou osobního automobilu se myslí výdaje na pořízení osobního automobilu včetně dalších souvisejících výdajů dle Specifických pravidel (např. ocelové disky, pneumatiky), které si MAS nárokovala / bude nárokovat v Žádostech o platbu projektů podaných do 6. výzvy IROP, a které jí byly / budou v těchto Žádostech o platbu placeny.

zaměřené na pořízení majetku a některé tento majetek pořídily v rámci projektu realizovaného po celé programové období 2014-2020, a proto zahájení udržitelnosti těchto projektů je v jiném časovém rozmezí.